

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos LXXXII. — Izdan in razposlan dne 23. novembra 1901.

Vsebina: Št. 184. Ukaz o narejanju in uporabljanju kalcijevega karbida in acetilena in pa o prometu s temi snovmi.

184.

Ukaz ministrstev za notranje stvari, trgovino in železnice z dne 14. novembra 1901. l.

o narejanju in uporabljanju kalcijevega karbida in acetilena, in pa o prometu s temi snovmi.

Jemaje v podstavo dosedanje izkušnje o lastnostih kalcijevega karbida ($Ca C_2$) in iz njega dobivane svetilne snovi acetilena ($C_2 H_2$), se gledé narejanja in uporabljanja teh dveh snovi, in pa gledé prometa ž njimi na podstavi obrtnega reda, zdravstvenega zakona z dne 30. aprila 1870. l. (drž. zak. št. 68) in zakona z dne 27. maja 1885. l. (drž. zak. št. 134) o odredbah zoper obče nevarno rabo raznesil, v varstvo javnih ozirov, ki pridejo pri tem v poštev — pridržujú dokončno uredbo, ki se izvrši po nadaljnjih izkušnjah — izdajajo naslednje odredbe:

A. Gledé kalcijevega karbida:

§. 1. Obratne naprave za obrtniško proizvodnjo kalcijevega karbida, in pa, ako se pri tem karbid vklada v množini, oznamenjeni v §. 4, tudi za promet s tem izdelkom podleže po §. 25 obrtnega zakona z dne 15. marca 1883. l. (drž. zak. št. 39), pred začetkom obrata odobrilu obrtnega oblastva, in ob ustanovitvi tvornic za kalcijev karbid naj se po št. 5

§. 27 navedenega zakona uporablja v tem zakonu za take obratne naprave predpisano oklicno postopanje.

§. 2. Kalcijev karbid je brez razlike množine hraniti vedno v kovinskih shrankah, zaprtih tako, da ne propuščajo niti plina niti vode.

Ako se ne porabi vsa vsebina kake shranke na enkrat, je vzeti iz nje samo toliko karbida, kolikor se ga vsakokrat v trenutku rabi.

Karbidove shranke naj bodo take, da se morejo zopet lahko in varno zapreti, ko so se le deloma izpraznile.

Kovinske shranke naj imajo na sprednji strani v očitvidnih črkah napis: „Kalcijev karbid! Imeti ga je vedno dobro zaprtega in suhega!“

Shranke ne smejo biti narejene iz kovin, označenjenih v §. 29.

§. 3. Položba kalcijevega karbida do množine s 150 kg je dovoljena v poslopih za stanovanje; pri tem v eni kovinski shranki ne sme biti več nego 50 kg karbida.

Za to določeni prostori morajo biti kolikor moči zavarovani zoper nevarnost ognja, in da ne prodré v nje mokrota. Kletni prostori nikakor niso za to.

§. 4. Kalcijev karbid v množinah z več nego 150 kg se mora, ako vkladanje, kakor je pričakovati,

ne bode trajalo dalje nego tri dni, shraniti v zaklenjenih skladiščih, oziraje se na opreznosti, zahtevane v §. 3. Ako gre, kakor je pričakovati, za daljše vkladanje kalcijevega karbida v množinah z več nego 150 kg, se morajo za ta namen rabiti posebna skladišča, v katerih se razen kemikalij, ki se rabijo za čiščenje acetilena, ne smejo vkladati nikake druge tvarine.

Ta skladišča morajo biti zidana varna pred ognjem, opremljena z lahko streho, smejo imeti samo odprtine vrat in oken, ki se dadó pred ognjem varno zapirati, in ne smejo stati v poplavnem ozemlju, niti tako, da bi jih mogle doseči dvigajoče se podtalne vode.

Prevetrovanje mora biti izdatno; prevetrovalne odprtine (cevi) je imeti vedno odprte, sploh ne smejo imeti nikakih zapornih priprav in morajo biti take, da dež in sneg skozi nje ne moreta priti v skladišča, da pa plin lahko odhlapeva tudi od najvišje ležečih mest prostora.

V prostorih skladišča se ne sme delati z odprto lučjo; eventualna umetna razsvetljava mora biti od zunaj pod zadostno stekleno zaporo proti skladišču.

Pušiti je v teh prostorih prepovedano.

§. 5. V prodajnih prostorih se sme hraniti do 20 kg kalcijevega karbida.

§. 6. Kalcijev karbid se mora razdrobljevati, ogibaje se kolikor moči, da se ne razvija prah; za obsežnejša dela te vrste je delavce opremiti z respiratorji in varnostnimi očali.

§. 7. Kalcijev karbid se sme pošiljati samo v kovinskih, plina in vode ne prepuščajočih shranakah, kojih zapora jamči kolikor moči, da se brezoblastno ne morejo odpreti.

B. Gledé acetilena:

I. Splošna določila.

§. 8. Za tekoči aceten naj veljajo določila zakona z dne 27. maja 1885. l. (drž. zak. št. 134) zoper obče nevarno rabo raznesil in obče nevarno ravnanje ž njimi ter k temu zakonu izdani ukazi.

Proizvajati in uporabljati tekoči aceten, se sedaj ne dopušča — izvzemši znanstvene poskuse v laboratorijih.

§. 9. Zgoščen acetenov plin, to je z vsaj 1:1 atmosfere absolutnega tlaka (§. 32) se sme proizvajati in rabiti samo v zmeséh z drugimi plini na posebno dovolilo političnega deželnega oblastva.

Zmes acetilenovega plina in mastenega plina, v kateri sme biti k večjemu 50% acetilenovega plina, se sme izpostaviti tlaku do deset atmosfer (absolutno).

Pri zmeséh acetilena z drugimi plini je dovoljen tlak do šest atmosfer (absolutno).

Zmesna razmerja morajo imeti po pristojnem oblastvu za pripustno spoznano stopnjo varnosti zoper razpok. Dotični prosilec se mora natančno držati določenih zmesnih razmerij.

Mešati aceten z atmosferskim zrakom je na vsak način prepovedano.

V ostalem je proizvajanje plinastega acetilena dovoljeno po naslednjih določilih.

§. 10. Obratne naprave za obrtniško proizvajanje acetilenovega plina podleže po §. 27, točki 28 obrtnega reda odobrilo obrtnega oblastva. H komisijskemu obravnavanju o obratni napravi naj obrtno oblastvo privzame v stroki izkušenege izvedenca.

§. 11. Postavljati stabilne aparate za proizvajanje acetilenovega plina za neobrtne namene, in pa opravljati znatne izpremembe na takih aparatih smejo samo po §. 13 dopuščeni instalaterji acetilenovega plina in oni morajo pred začetkom instalacijskih del to sporočiti političnemu oblastvu I. stopnje, naznanivši sestav aparata in oznamenivši prostor, v katerem se namerava postaviti ga.

Imenovano oblastvo ima pravico, ako se mu zdi potrebno iz javnih ozirov, uradoma se prepričati ob času, ki ga spozna za pripravnega, na licu mesta, ali so izpolnjeni obstoječi predpisi. Ako najde kaj predpisom nasprotnega, naj dá to odpraviti, eventualno, ako zahtevajo oziri javne koristi, naj ustavi obrat.

Postavljanje in obratovanje stabilnih aparatov v §. 17, lit. g) in h) oznamenjenih vrst in pa opravljanje bistvenih izprememb na takih aparatih je vezano na posebno dovolilo v prvem odstavku oznamenjenega oblastva, ki se lahko dodeli doprašavši občinsko oblastvo, na podstavi komisijske razprave, ki naj se vrši na licu mesta privzemši izvedence, udeležence in zastopnike občine. V takih primerih obsegaj v prvem odstavku predpisano naznanilo potrebne načrte in popise naprave, in z dotičnimi deli se sme začeti še le, ko se je dobilo oblastveno dovolilo.

§. 12. V primerih §§. 10 in 11 naj oblastvo, ki vrši komisijo, oziroma pregled, zagotovi hkratu, da se izpolné predpisi, dani v prednjem oddelku gledé položbe kalcijevega karbida.

Manipulacnja.

Pošiljanje.

Tekoči aceten.

Plinasti aceten.

§. 13. Obrtniško postavljanje stabilnih aparatov, oziroma izdelovanje vâdov in razsvetilnih naprav za acetilenov plin je po §. 15, št. 17 obrtnega reda vezano na dopustilo.

Prosilci za tako dopustilo morajo razen splošnih pogojev §. 23 obrtnega reda dokazati svojo posebno usposobljenost po določilih točke 8 v ministrskem ukazu z dne 17. septembra 1883. l. (drž. zak. št. 151).

Po tem pooblaščenim instalaterjem plina so dolžni pisati o delih za acetilenov plin, ki so jih prevzeli v izvršitev, natančen kronologičen zaznamek — ločen od kakih zaznamkov o delih za svetilni plin, ki so jim hkratu naloženi (§. 2 ministrskega ukaza z dne 9. maja 1875. l. [drž. zak. št. 76]) — v katere sme obrtno oblastvo I. stopinje vsak čas vpogledati.

§. 14. Za naprave acetilenovega plina vseh vrst (§. 17, lit. a do h) se smejo spraviti v promet samo taki aparati, kojih sestav je na podstavi strokovnjaške preskušnje proglasilo za dopusten politično deželno oblastvo, v čigar upravnem okolišu se nahaja kraj firme, ki namerava obrat.

Pri tem je preskusiti tudi pravilnost in popolnost v §. 15 omenjenega popisa (navodila), ki ga mora prinesiti proseča firma v načrtu.

Ako leži kraj firme zunaj ozemlja, za katero velja ta ukaz, je poklicano za izjavo dopustnosti tisto politično deželno oblastvo, v čigar upravnem okolišu hoče firma ustanoviti zaloge svojih aparatov ali postaviti aparate.

§. 15. Vsakemu aparatu mora biti priložen natančen popis njegove sestave, in pa kako ravnati z njim in mu streči; ta popis podaj tudi potrebne opore za presojo primerne čistosti plina.

Ta popis izkazuj nadalje po §. 14 tega ukaza dano odobrilo dotičnega sestava imenuje dotično oblastvo in podatke odobrilnega odloka, ter obsegaj navodilo o ravnanju in o lastnostih kalcijevega karbida in acetilenovega plina, o eventualnih nevarnostih, izhajajočih iz njih, in o tem, kako je ravnati, da se zabranijo, oziroma ako nastanejo te nevarnosti.

Ta popis, oziroma navodilo je pod steklom obesiti na očitnem mestu v prostoru za aparate.

§. 16. Vsem aparatom naj strežeje samo pravne in zanesljive osebe. Ako gre za naprave, ki so uravnane na istočasno porabo acetilena z več nego 1000 litri v uri, ali za stabilne, za manjšo porabo uravnane aparate, ki so tako sestavljeni, da se izpraznijo in pa na novo napolnijo s karbidom, otvorivši aparatove dele napolnjene z acetilenovim plinom, ali sploh z manipulacijo na takih aparatih

delih, naj po §. 10, oziroma po §. 11 pristojno oblastvo razsoja o zadevni sposobnosti oseb, ki jih imenuje imetnik naprave, oziraje na velikost naprave.

II. Posebna določila.

a) Za aparate za proizvodnjo acetilenovega plina.

§. 17. Aparati za proizvodnjo acetilenovega plina so delé:

1. gledé njihovega sestava v:

- aparate, pri katerih kaplja ali teče voda v majhnih količinah na kalcijev karbid,
- aparate, pri katerih se ves kalcijev karbid pogreza v vodo,
- aparate, pri katerih sega voda od zdol do kalcijevega karbida,
- aparate, pri katerih pada kalcijev karbid kosoma v vodo;

2. gledé vrste rabe:

- Prenosne aparate v obliki namiznih svetilk, projekcijskih svetilk, svetilnic za vozove in kolesa, plinovitih peči itd.,
- stalne hišne aparate za razsvitljavo stanovanlišč in poslopij za stanovanlišča,
- aparate za razsvitljavo poslopij, v katerih se mudi trajno ali začasno večje število oseb (tako gostilnice, tvornice, večji obrtni zavodi, bolnice itd.),
- aparate za razsvitljavo mest, mestnih delov, krajev ali večjih skupin poslopij (osrednje naprave).

§. 18. Aparati sestava a) se smejo uporabljati samo pri prenosnih svetilkah in svetilnicah.

Ti aparati so za sedaj v obče dopustni le kakor svetilnice za kolesa in vozove, za rabo v stanovanliških pa samo tedaj, kadar se žigavec s petelinom lahko zapre od shranke za plin, in se acetilen, ki se razvija pri poznejšem razvoju plina, brez nevarnosti lahko pridrži v aparatu.

§. 19. Za naprave za acetilenov plin, ki so uravnane na istočasno porabo acetilena z več nego 1000 litri za uro, se ne smejo rabiti aparati, pri katerih se odstranjajo voda in ostanki, in pa na novo vlaga karbid, otvorivši aparatove dele, ki so napolnjeni z acetilenovim plinom, ali sploh z manipulacijo s strani strežnega osebja na takih aparatovih delih.

Razvrstitev po sestavi in rabi aparatov.

Dolžnost dopustila.

Preskušnja aparatov.

Priložba navodila k aparatu.

Strežba aparatom.

Ako so aparati uravnani za samogibno obratovanje, naj se samogibne priprave strogo preskusijo gledé varnega delovanja v vseh možnih primerih.

§. 20. Aparati sestavov *b)* in *c)* se smejo rabiti samo tedaj, kadar se dokaže, da se pri njih pozneje ne razvija plin in da bi to nič ne oviralo ali škodovalo.

Aparati sestava *d)*, ki jih je odobrilo politično deželno oblastvo po §. 14; gledé svoje uporabe niso vezani na nadaljnje omejitve. Pri posameznih aparatih tega sestava mora biti plinova shranka dosti velika, da vzprejme množino plina, ki se razvije iz ene porcije karbida.

§. 21. Aparati vrste *f)* se ne smejo postaviti v stanovaliških samih, pač pa se lahko namestijo v stranskih prostorih, podzemskih prostorih, v katerih se ne stanuje, tedaj, kadar vsakokratna množina karbida, ki pride z vodo v dotiko, ne presega 2 *kg* in kadar zbiralnik plina ne more vzprejeti več nego 600 *l* plina.

Ti prostori, ki se ne smejo rabiti za noben drug namen, morajo biti vsaj tako veliki, da znaša njihova skupna ploskev trikrat več nego ploskev tal, ki jo pokrivajo aparati.

Kletni prostori se nikakor ne smejo porabljati za postavljanje v prvem odstavku omenjenih aparatov.

§. 22. Aparate vrste *g)* je postavljati vedno v nalašč za to določenem, pred ognjem varnem in z lahko streho opremljenem poslopju.

To poslopje je postaviti 10 *m* oddaljeno od poslopij za stanovališča ali od njih ločiti z zidom zoper požar, ako vsakokratna množina karbida, ki pride z vodo v dotiko, presega 25 *kg*, in ako more zbiralnik plina vzprejeti več nego 8 *m³* plina.

Za naprave, kojih storilna sposobnost ne presega prav kar omenjene meje, zadošča oddaljenost 5 *m* od poslopij za stanovališča.

§. 23. Aparate vrste *h)* (osrednje naprave) je postavljati tako, da sta plinotvornik in zbiralnik plina v okrovih, ločenih drug od drugega. Zbiralnik plina se sme postaviti tudi pod milim nebom.

Napravo je narediti oddaljeno 10 *m* od poslopij za stanovališča ali pa jo ločiti od njih z zidom zoper ogenj. Opremiti jo je vrhu tega s strelovodi in zavarovati z ograjo, da se ji ne morejo bližati nepolicane osebe.

§. 24. Vsi prostori, v katerih naj se postavijo aparati za acetenov plin vrste *f)*, *g)* in *h)*, morajo biti tlakovani, da ne prepuščajo vode, se morajo

dati zadosti zračiti in morajo dobivati zadostno dnevno luč ter dobiti vrata, ki se odpirajo na zunaj.

Zračilne odprtine ne smejo imeti nikakih zapornih priprav, morajo biti torej vedno odprte, pri tem pa take, da dež in sneg ne moreta priti skozi nje. Namestiti se morajo tako, da more plin odhlapevati tudi od najviše ležečih mest prostora.

V teh prostorih se ne smejo napraviti mesta za ogenj, in se smejo razsvetljevati samo od zunaj za steklom.

§. 25. Pri vseh v §. 24 oznamenjenih prostorih je na vhodu napraviti tablico z vsebino: „Naprave za acetenov plin! Tujeem je vstop prepovedan. Vsaka manipulacija z odprto lučjo, in pa pušenje je najstrožje prepovedano.“

§. 26. Ako nastane v bližini naprave ogenj, se glavni petelin ne sme poprej zapreti, dokler ni popolne gotovosti, da v tistih prostorih, katerim preti nevarnost in v katere sega cevovod, ni več nobene osebe.

Da se pogasi kak požar, je vedno imeti v prostoru pripravljen pesek, pepel ali prst.

§. 27. Krajevne glasilce je seznaniti s takimi napravami.

§. 28. V prostoru, v katerem je plinotvornik, se ne sme nikdar manipulirati hkratu z vodo in karbidom. Še le ko se je aparat napolnil z vodo, je opraviti manipulacijo s karbidom.

Ostanki se morajo pri vseh aparatih izpraznjevati tako, da ne izhlapi tolika množina acetenovega plina, ki bi mogla v prostoru narediti razpočne zmesi plina in zraka.

Aparati, ki kalcijev karbid tako nepopolno razkrajajo, da se v ostankih dokažejo večji kosi karbida, iz katerih se ni razvil plin, ali večje množine acetenovega plina, niso dopustni.

§. 29. Za sestavo aparatov, v katerih naj se proizvaja acetenov plin, se ne smejo, ako more priti tvarina v dotiko s kalcijevim karbidom ali z acetenovim plinom, porabljati kovine, ki se z acetilonom spajajo v razpočne spojine, zlasti baker in živo srebro.

§. 30. Vplinjač mora biti s plinovim zvonom zvezan s trdnimi cevmi; mehovi vsake vrste se tukaj ne dopuščajo.

Aparatovi deli, ki imajo v sebi acetenov plin, pri stalnih aparatih ne smejo biti spojeni, temveč morajo biti zakovani ali patentno varjeni.

Oznamenitev prostorov.

Odrebe, kadar nastane ogenj.

Manipulacija, kadar se aparat napolnjuje in izpraznjuje.

Neporabne kovine.

Sestava aparatov.

§. 31. Pri napravah, kojih sestav ne izključuje že naprej presežka dopustnega tlaka, je namestiti manometre povsod tam, kjer bi mogel biti kak presežek tlaka.

Manometri za vodo se morajo dati zapirati in biti dvakrat tako dolgi, kakor bi bilo potrebno za normalni tlak.

Manometri za živo srebro so brezpogojno izključeni.

§. 32. Plinov tlak v plinotvornikih, plinovitih shrankah, cevovodih in drugih delih naprave ne sme presegati 1.1 atmosfere (100 cm višega tlaka) (§. 9.).

Velike razlike tlaka naj ne bodo v plinotvorniku v nobenem trenutku obratovanja.

§. 33. Vsak aparat mora imeti varnostno zaklopnico ali odtočno cev (Überlaufrohr).

Vsekako se mora izhlapevajoči plin voditi naravnost pod mlo nebo. V ta namen narejena odtočna cev, oziroma odvodna cev od varnostne zaklopnice se izteka najbolje nad streho. Nikakor se ne sme cev namestiti v bližini stanovališč ali oken ali tako, da bi mogla neupravičena roka plin užgati. Tudi se je ogibati bližine dimnikov.

Cev mora biti primerno zavarovana, da ne pride v njo dež ali sneg.

§. 34. Kjer pri plinovitih shrankah ni drugače pripravno odstranjena nevarnost, da bi zamrznila, je porabljeni za zaporno tekočino raztopino kuhinjske soli.

§. 35. Temperatura, ki se razvija z razkrajnjem kalcijevega karbida z vodo v plinovem prostoru razvojnika, ne sme v nobenem trenutku vplivnevalnega procesa presegati 50° C.

Izveti so samo prenosni aparati z enim plamenom, pri katerih se dopušča 80° C. temperature.

§. 36. Pri stalnih napravah za acetilenov plin je, ako zaradi sestava to ni nepotrebno, vstaviti pomivalce, vsekakor pa čistilne in sušilne aparate in je s posebno skrbjo gledati na to, da se plin kolikor moči neposredno potem, ko se je razvil, vsekakor pa pred glavnim petelinom oprostimo primešanih nesnag, zlasti amonjaka, žveplena vodika in fosforovega vodika.

Ali se plin zadostno očisti, bo poistiniti zlasti ob preskušnji sestava, držé se dejanske stvari, da je čistilnik dosti velik, da odstrani vse primesi do neškodljivih količin.

§. 37. Na aparatu je opravljati poprave, pri katerih se rabijo špičasti plameni, samo tedaj, kadar

ni plina v nobenem aparatom delu v področju poprave in se dotično mesto osami, zatvorivši peteline.

§. 38. Pri samogibno delujočih sestavih je napraviti priprave za dajanje znamenj, ki naznanjajo najvišje in najnižje pripustno stanje zvonca.

Te priprave za dajanje znamenj pa morajo biti take, da ne morejo nastati iskre v notranjem prostoru aparata.

b) Vodi in svetilne reči.

§. 39. Za acetilenove plinovode naj v obče veljajo določila plinovega pravilnika (ministrski ukaz z dne 9. maja 1875. l. [drž. zak. št. 76]), vendar za manometrijske poskušnje ni dati v podstavo vodnega stebra z 237 mm, temveč vsaj s 350 mm, pri žigalnem tlaku z več nego 117 mm pa trikratni žigalni tlak. Izguba tlaka ne sme v 5 minutah znašati več nego 20 mm.

§. 40. Obstoječi vodi za premogov plin se smejo uporabljati za acetilenov plin, ako preskušnja, ki jo je opraviti, pokaže, da imajo ti vodi za acetilenov plin potrebno večjo zgotstitev.

§. 41. Za vode je praviloma porabljeni samo železo in svinec, vsekakor se v §. 29 omenjene kovine, zlasti baker, nikakor ne smejo porabljeni. Cevi iz gume so dovoljene samo za zveze s premičnimi svetilkami, plinovimi pečmi itd., vendar mora se dati vsaka cev od tekočega voda s petelinom zapreti, na svetiljki, plinovi peči itd. pa se ne sme namestiti tak zaporni petelin.

Svinčene cevi se smejo uporabljati samo tam, kjer niso izpostavljene mehanskim poškodbam in so vedno prosto ležeče.

§. 42. Pri vodih v stanovališčih morajo navoji dobiti dolžino, ki je vsaj enaka zunanjemu premeru cevi; navoji žigal morajo biti vsaj 1 cm dolgi.

§. 43. Pri stalnih aparatih mora biti plamen, ki se napravi najbliže plinovi shranki, oddaljen vsaj 3 m, merjeno ob cevi, od plinove shranke.

c) Odvoz in uporaba ostankov.

§. 44. Ostanke iz aparatov za razsvitljavo z acetilenom je v obče odstraniti na neškodljiv način. Vsipajo se lahko v greznice, se odvažajo od časa do časa na polje ali se porabljajo za pripravljanje malte ali za heljenje sten z apnom.

Priprave za dajanje znamenj.

Uporaba obstoječih plinovodov.

Gradivo za vode.

Oddaljenost prvega plamena od plinove shranke.

§. 45. V stranišča se smejo ostanki vsipati le pri aparatih vrste *e*) in *f*) §. 17 in to samo tedaj, kadar se odstranijo, ko so se temeljito pomešali z vsaj desetkrat toliko množino vode in kadar se kanalizacija poplahnuje z vodo.

Ako se kanalizacija ne poplahnuje zadostno z vodo, se morajo ostanki iz oznamenjenih aparatov odstranjati tako, kakor je povedano v §. 44.

Za ostanke iz aparatov vrste *g*) in *h*) v §. 17 je napraviti posebne, vode ne propuščajočje jame z natančno priležnim pokrovom, kojih vsebina se mora od časa do časa izvoziti na polje ali se more porabiti za pripravo malte ali za beljenje sten z apnom.

Kazenska in končna določila.

§. 46. Prestopki določil tega ukaza se kaznujejo, kolikor ne spadajo pod občni kazenski zakon ali pod kazenska določila obrtnega reda ali drugih zakonov, po ministrskem ukazu z dne 30. septembra 1857. l. (drž. zak. št. 198) z denarnim kaznimi od 2 do 200 K ali z zaporom od 6 ur do 14 dni.

§. 47. Za področje železnic naj se določila tega ukaza uporabljajo toliko, kolikor se ne nana-

šajo na obrtniške obrate (člen V, lit. *l* razglasnega patenta k obrtnemu redu z dne 20. decembra 1859. l. [drž. zak. št. 227]) in ne obsegajo posebni predpisi o prevozu po železnicah in o vkladanju v železniških skladiščih drugačnih odredb.

Pri tem pa je namesto v §§. 9, 11, 14 in 16 oznamenjenih oblastev, kolikor gre za obratovanje železnic, poklicano za tam omenjena uradna dejanja železniško nadzorno oblastvo (§. 8 razglasa z dne 19. januarja 1896. l. [drž. zak. št. 16]), ki naj se v primerih, v katerih je postavljanje acetilenskih aparatov vezano na posebno oblastveno dovolilo (§. 11, odst. 3), pred odločbo dogovori s političnim deželnim oblastvom. Imenovanemu nadzornemu oblastvu je tudi na voljo dano, izročiti v §. 11, odst. 1, oznamljena dela takim primerno usposobljenim železniškim organom, ki nimajo v posesti dopustila, omenjenega v §. 13.

§. 48. Ta ukaz zadobi moč z dnem, katerega se razglasi.

Koerber s. r.

Call s. r.

Wittek s. r.